

Проект Стратегії розвитку
громадянського суспільства
Одеської області на 2020-2027,
прийнятий на засідання Громадської ради
при Одеській облдержадміністрації
від 18.10.2019 Протокол №5

Голова В.Я.Максимович

Стратегія розвитку громадянського суспільства Одеської області на 2020-2027 роки.

1. Завдання Стратегії.

1.1. Програма участі громадськості м. Одеси і Одеської області є комплексом пріоритетних напрямків діяльності та програм по реалізації «Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2020 -2027 роки».

1.2. Основні завданнями Стратегії:

- створення умов для участі громадськості одеського регіону в формуванні та реалізації державної політики через участь громадян та інститутів громадянського суспільства в управлінні державними і місцевими справами:

- сприяння врахуванню органами влади громадської думки під час формування та реалізації державної політики - через проведення консультацій з громадськістю та інші форми вивчення громадської думки;

- здійснення громадського контролю за діяльністю органів влади - через проведення громадських експертиз проектів нормативно-правових актів, інші форми громадського контролю обліку органами влади пропозицій та зауважень громадськості, а також за дотриманням ними нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції;

- вдосконалення процедур підготовки, прийняття та реалізації органами влади своїх управлінських рішень - через підготовку та подання органам влади пропозицій щодо підготовки проектів нормативно-правових актів з питань формування та реалізації державної політики у відповідних сферах, а також щодо вдосконалення роботи цих органів;

- сприяння гласності та відкритості в роботі органів влади через інформування громадськості регіону про свою діяльність, прийняті рішення та їх виконання на офіційному сайті, іншими можливими способами, а також шляхом щорічної підготовки та опублікування звіту про діяльність регіональних органів влади.

1.3 Програма відповідно до Стратегії державної політики розвитку громадянського суспільства в Україні, визначає основні, найбільш важливі і пріоритетні програми, розробка і реалізація яких має для економіки регіону, громадян Одеської області і м.Одеси визначальне значення.

Стратегія передбачає розвиток по 8 –ми пріоритетних напрямках.

2. Пріоритетні напрямки розвитку регіону.

2.1. З огляду на складну соціально-економічну ситуацію, яка склалася в даний час в одеському регіоні, а також виходячи з реальної оцінки обмежених фінансових і матеріально-технічних ресурсів, якими володіє в даний час Одеський обласний і Одеський міський поради, в якості пріоритетних напрямків формування та реалізації державної політики щодо розвитку громадянського суспільства в регіоні пропонуються наступні напрямки:

1. Розвиток громадянського суспільства, захист прав і свобод громадян.

2. Розвиток економіки, підприємництва та інновацій в регіоні.
3. Екологічна безпека регіону. Розвиток, туризму і рекреації.
4. Розвиток соціальної сфери, охорони здоров'я та соціального захисту.
5. Розвиток культури, освіти, патріотизму і духовності.
6. Розвиток архітектури, будівництва та життєзабезпечення регіону.
7. Розвиток агропромислового комплексу та сільських територій.
8. Програма безпечного і комфортного проживання.

В рамках реалізації зазначених пріоритетних напрямків доцільно сконцентрувати свої зусилля на вирішенні наступних завдань.

2. Програма сприяння розвитку громадянського суспільства, захисту прав і свобод громадян в Одеській області.

Відповідно до цього стратегічним пріоритетом, враховуючи важливість формування активної позиції громадянського суспільства, консолідації спільних зусиль з модернізації та розвитку демократії в регіоні, вважаємо головними напрямками з розвитку громадянського суспільства в Одеській області:

1. Формування активної громадянської позиції жителів Одеської області та м Одеси з усіх питань життєдіяльності та самоорганізації населення (СОН);
2. Підтримка громадських ініціатив з розвитку місцевого самоврядування, прийняття та внесення змін до Статуту міста, внесення пропозицій до Генерального плану розвитку м Одеси, гарантій свободи слова та незалежності ЗМІ;
3. Реалізація науково - обґрунтованих, перспективних напрямків діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства в сфері впровадження нової соціальної політики перерозподілу доходів, подолання глибокого майнового розриву, сприяння розвитку середнього класу, створення ефективної системи захисту населення від соціальних ризиків;
4. Аналіз скарг і звернень громадян, що надходять до органів виконавчої влади та органи місцевого самоврядування одеського регіону, з мета виявлення пріоритетних соціальних проблем, які потребують вирішення на основі об'єднання зусиль влади та громадськості.
5. Проведення регіонального Форуму інститутів громадянського суспільства з аналізом ходу виконання Програми сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2020-2027 роки;
6. Організація громадського контролю та громадської експертизи силами громадських організацій в різних галузях соціальної сфери регіону;
7. Співпраця органів влади з інститутами громадянського суспільства у вирішенні пріоритетних проблем територій через конкурсні механізми фінансування їх соціальних проектів (соціальне замовлення, конкурс проектів);

4. Програма сприяння економічному розвитку регіону

З огляду на актуальність прискореного розвитку економічного потенціалу регіону, модернізації виробничих можливостей і впровадження сучасних інноваційних технологій, вважаємо однією з найважливіших своїх цілей - підтримку підприємництва, малого і середнього бізнесу, сприяння державним органам влади та органам місцевого самоврядування в проведенні економічних реформ в Одеській області.

З цією метою необхідно:

1. Визначити основні галузеві пріоритети розвитку Одеського регіону з урахуванням регіонального фактора за рахунок проведення структурної перебудови галузей промисловості, аграрно-промислового комплексу, використовуючи традиційні геополітичні та економічні інтереси, в першу чергу країн СНД і країн Чорноморського регіону.

Стратегія розвитку регіону повинна ставити завдання прискореної модернізації та технічного переозброєння наявних потужностей в пріоритетних для регіону галузях, що забезпечує перехід відразу в 5-6 технологічний рівень, за рахунок широкого впровадження інноваційних технологій. Довгострокова, конструктивна стратегія перетворень передбачає систему рішень, які б дозволяли сформувати реальні передумови утвердження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку економіки регіону, здійснити її глибоку структурну

перебудову, зміцнити і розвинути внутрішній ринок, підвищити конкурентоспроможність регіональної економіки.

Для цього необхідно розробити програми, які визначають пріоритетні напрямки розвитку регіону, (інноваційно-інвестиційної моделі розвитку регіону, в т.ч. індустріальних парків, кластерів) ... Стратегічна мета розвитку Одеської області, має бути конкретною, динамічною і креативною. Вони повинні припускати «економічний і соціальний ривок» регіону, одночасно розвиваючи і модернізуючи три моделі економіки: індустріальну, постіндустріальну та інформаційну.

2. Розробити Стратегію довгострокового енергетичного розвитку регіону, засновану на Енергетичній стратегії України на період до 2030 року, затвердженій розпорядженням КМ України від 15 березня 2006 №145-р.

Ми готові ініціювати індустріальне відродження економіки регіону, запропонувавши стратегію, пріоритети, стимули, механізми.

В результаті запропонованих Програм повинен бути знайдений і реалізований баланс інтересів держави і підприємців, вироблені механізми, що стимулюють модернізацію економіки регіону, становлення інноваційної моделі її розвитку.

3. *З метою стабільного пріоритетного розвитку регіону, пропонуємо розробити проект Стратегії довгострокового енергетичного розвитку регіону, що включає наступний перелік енергетичних і енергозберігаючих програм:*

1. Концепція регіональної енерго - генерації в Одеській області;
2. Програма реформування і розвитку паливно-енергетичного комплексу Одеської області;
3. Програма створення мережі автономних теплоелектростанцій на базі переобладнання існуючих котелень (заміна котлів на електро-паро-газогенератори - когенератори);
4. Програма часткового переходу на твердопаливні котли та організація виробництва палива з деревних відходів і відходів переробки сільськогосподарської сировини;
5. Програма розвитку виробництва синтетичного рідкого палива з нетрадиційних джерел енергетичної сировини;
6. Програма використання сонячної енергетики - основи розвитку децентралізованих енергетичних технологій в житлово-комунальному секторі;
7. Проект "Теплий дім" - основа енергозбереження в будівельному і житлово-комунальному комплексі.

З огляду на особливу важливість реформування системи ЖКГ, пропонуємо включити до Програми соціально - економічного розвитку Одеської області та м. Одеси програму реформування системи житлово-комунального господарства області, що включає наступні:

1. Програма реформування системи управління житлово-комунальним господарством, шляхом її переведення на самоврядування (ОСББ, ЖБК).
2. Програма поетапної заміни морально і фізично зношеного житла, що вичерпав проектний термін експлуатації з реконструкцією та заміною всіх інженерних мереж.
3. Програма будівництва муніципального соціального житла для бездомних і для "відселенців", тимчасово залишилися без житла, з огляду на техногенних катастроф і обвалень аварійного житла.
4. Програма відновлення сфери службового житла для працівників житлово-комунального господарства, а також Програма професійної підготовки працівників сфери ЖКГ.
5. Програма реформування системи опалення та гарячого водопостачання міста.
6. Програма реформування системи водопостачання міста, переданої в оренду ВАТ "Інфоксводоканал".
7. Програма створення сучасної власної системи електро забезпечення міста на базі ТЕЦ, а також розвиток альтернативних джерел енергопостачання.
8. Програма відновлення економічного потенціалу міста.
9. Пропозиції по будівництву сміттєпереробного заводу з роздільним збором сміття і з повним циклом його переробки.
10. Програма берегоукріплювальних робіт і робіт з інженерного захисту будівель.

11. Програма екологічної безпеки, розвитку Одеси як екополісу, міста з розвинутою туристичною інфраструктурою, торгового і бізнес центру;

12. Програма будівництва підземних і надземних паркінгів з метою повної ліквідації протягом 10-ти років гаражів біля житлових будинків і в міжквартальних проїздах;

13. Програма реконструкції міських транспортних магістралей;

14. Програма створення в регіоні низки індустриальних парків для залучення інвестицій і формування клімату найбільшого сприяння іновативних проєктів.

З огляду на особливу актуальність відновлення економічного потенціалу Дунайського регіону регіону, вважаємо за необхідне розробити і реалізувати Стратегію пріоритетного розвитку Дунайського регіону.

4.1. Стратегія комплексного розвитку Дунайського регіону передбачає:

1. Розробку на основі затвердженого Кабінетом Міністрів України національного проєкту «Дунайський коридор» Стратегії пріоритетного розвитку Дунайського регіону в руслі затвердженої Європейським Парламентом 24.06.2011 Стратегії ЄС для Дунайського регіону, що включає динамічний розвиток економіки та агропромислового комплексу регіону і захист навколишнього середовища в Дунайському регіоні.

2. Підготовка проєктів щодо участі українських підприємств у реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону;

3. Організацію робочої зустрічі з громадськістю придунайських районів Одеської області для вироблення спільної позиції з даного питання;

4. Моніторинг роботи профільних управлінь ООГА по придунайських районах Одеської області в рамках вимог Дунайської стратегії;

5. Проведення організаційної роботи з економічними суб'єктами, що діють на території Придунайських територій Одеської області про можливість отримання європейських грантів на реалізацію проєктів в рамках стратегії ЄС з використанням механізму соціального замовлення;

6. Проведення громадської експертизи діяльності органів влади, уповноважених вирішувати питання реалізації в Одеській області Стратегії ЄС для Дунайського регіону, в тому числі роботи управління зовнішньоекономічних зв'язків та європейської інтеграції ООГА, інших управлінь, які займаються цими питаннями;

7. Налагодження прямого зв'язку з Координаційним центром в КМУ, а також зі спеціальними державними органами, до повноважень яких належить вирішення питань розвитку Придунав'я;

Реалізація вищевикладеного дозволить Одеській області стати одним з головних учасників величезного транспортного потенціалу Дунаю за рахунок відновлення річкового флоту, флоту річка-море, будівництва нового авіапорту, нових автомобільних доріг та поромних переправ, що в цілому спричинить за собою значні позитивні соціально-економічні трансформації в регіоні

5. Програма екологічної безпеки регіону, розвитку зон рекреації

З огляду на особливу актуальність вирішення екологічних проблем регіону, вважаємо за необхідне:

1. Проведення екологічних експертиз усіх програм економічного і енергетичного розвитку, будівництва промислових об'єктів, використання земельного фонду, роботи полігонів зі зберігання твердих побутових відходів;

2. Проведення екологічних експертиз вже побудованих і введених в експлуатацію об'єктів;

3. Ініціювання будівництва заводів з переробки твердих побутових відходів, на основі найпрогресивніших, екологічно безпечних проєктів, а також переробка відходів, що зберігаються на відкритих полігонах;

4. Впровадження новітніх, екологічно безпечних, технологій у всіх сферах виробництва і життєдіяльності;

5. Забезпечення сталого розвитку Одеського регіону і екологічної безпеки шляхом проведення спеціальних заходів, спрямованих на створення нормальних умов для відновлення природних ресурсів, забезпечення стабільних і сприятливих умов для життя і здоров'я людей;
6. Забезпечення постійного екологічного контролю за якістю водопостачання і водовідведенням в місті Одесі та в інших населених пунктах Одеської області;
7. Проведення комплексу робіт із запобігання підтоплення територій, інженерного захисту прибережних територій, будівництва споруд по берегозахіте узбережжя Одеської області, будівництво нових і реконструкція існуючих дренажних систем та зливових каналізацій, організація їх високоякісної очистки та утилізації відходів.
8. Рішення проблем, пов'язаних із забрудненням території відходами виробництва від Молдавської ГРЕС у вигляді золоотвалів в Біляївському районі Одеської області;
9. Відновлення та збереження зелених насаджень, паркових та рекреаційних зон міста Одеси з їх фіксацією в Генплані міста;
10. Моніторинг стану та утримання зелених зон в Одеській області - лісосмуг і лісових угідь, природно-заповідних фондів, біосферного заповідника, ботанічних заказників, ландшафтних і національних парків;
11. Збереження природних багатств одеського краю по берегах причорноморських лиманів і чорноморського узбережжя, складових його курортно-рекреаційний потенціал, включаючи захист територій від незаконних забудов, розвиток необхідної інфраструктури, поліпшення водопостачання в південних районах області;
12. Проведення комплексу відновлювальних робіт з організації необхідного водообміну між Чорним морем і лиманами: Тилігульський, Новодофіновським, Хаджибейським, Куяльницьким, Тузловському, озером Сасик та ін .;

6. Програма розвитку соціальної сфери.

З огляду на актуальність реалізації сучасної, ефективної соціальної політики в регіоні, вважаємо за необхідне внести зміни і забезпечити реалізацію Програм розвитку соціальної сфери в Одеському регіоні, згідно соціальних ініціатив Президента України.

Виходячи з цього, необхідно реалізувати соціальні програми в чотирьох стратегічних напрямках:

1. Відновити довіру суспільства до державної політики, спрямованої на покращення життя громадян;
2. Відновити основоположний принцип соціальної справедливості, максимально скасувавши пільги для тих, хто цього не потребує.
3. Комплексно перетворити підходи до оплати праці, податків та соціального страхування.
4. Ввести механізми розподілу результатів економічної діяльності, які б стримували подальшу соціальну та економічну поляризацію суспільства, піднімали рівень доходів працюючого населення та соціальне забезпечення вразливих верств.
5. Модернізувати сферу соціального забезпечення.
6. Перейти від безсистемних виплат до адресної допомоги та соціальних послуг, які відповідають потребам конкретної людини та сім'ї.
7. Сприяти соціальному залученню людей з обмеженими можливостями: облаштувати навколишнє середовище та робочі місця, забезпечити доступність громадських закладів освіти, культури, торгівлі і т.д.
8. Забезпечити можливість працездатним особам в повній мірі забезпечувати потреби себе і своєї сім'ї, не звертаючись за допомогою до держави.

Для реалізації цього необхідно розробити і реалізувати протягом 2020 року:

1. Програму додаткових заходів допомоги і реабілітації інвалідів.
2. Програму сприяння в реалізації обласної Комплексної програми з профілактики та подолання сирітства в регіоні.
3. Програму сприяння в реалізації громадської програми морально-етичного і патріотичного виховання підрастаючого покоління.

4. Програму створення центрів дозвілля і продовження активного довголіття для пенсіонерів.
5. Програму сприяння в створенні центрів підтримки сім'ї.
6. Програму сприяння в створенні обласного Центру матері і дитини.
7. Програму створення соціальних сіл для фізичного, культурного, духовного і естетичного розвитку.

Завдання першорядної важливості :

1. Відродженню в Україні безкоштовного медичного обслуговування і безкоштовної освіти;
2. Впровадження пенсійної реформи, результатом якої стане надійне забезпечення безбідного існування людей літнього і похилого віку;
3. Удосконалення і подальший розвиток програм захисту материнства, багатодітних і малозабезпечених сімей;
4. Турботу держави і всіх інститутів громадянського суспільства за забезпеченням дітей, які втратили батьків (сиріт)

7. Стратегія розвитку архітектури та будівництва.

З огляду на важливість будівельної галузі для розвитку регіону, пропонуємо включити до Програми соціально-економічного розвитку Одеської області:

1. Програму комплексного реформування будівельної індустрії одеської області (оновлення основних фондів, модернізація і технічне переозброєння будівельних підприємств і підприємств з виготовлення будівельних матеріалів, впровадження нових ресурсо- та енерго-зберігаючих технологій).
2. Програму використання Нових інноваційних технологій в будівництві з високим коефіцієнтом енерго і ресурсозбереження.
3. Содействові прийняття і реалізації комплексу цільових програм:
 - програми берегоукріплювальних робіт і робіт з інженерного захисту будівель і споруд;
 - програми екологічної безпеки, розвитку Одеси як екополісу, міста з розвиненою туристичною інфраструктурою, торгового і бізнес-центру;
 - програми будівництва підземних і надземних паркінгів з метою повної ліквідації протягом 10 років гаражів біля житлових будинків і в міжквартальних проїздах;
 - програми реконструкції міських транспортних магістралей;
 - сприяння впровадженню та реалізації проектів за такими пріоритетними напрямками соціально-економічного та культурного розвитку, як:
 - «Нова енергія» (проекти, що передбачають використання альтернативних джерел енергії або диверсифікацію поставок енергоносіїв в Україну).
 - «Нова інфраструктура» (проекти, спрямовані на підвищення ефективності використання транзитного потенціалу України);

8. Програма комплексного розвитку агропромислового комплексу.

З огляду на актуальність проведення земельної реформи в Україні, необхідність реконструкції та будівництва об'єктів агропромислового комплексу по вирошуванню ВРХ, свиней, птиці, елеваторів, заводів з переробки продукції сільського господарства, консервних заводів, застосування сучасних агротехнічних технологій, кооперації на селі, а також сприяння в розвитку фермерства та вирішення соціальних проблем села, вважаємо за необхідне розробку Програми розвитку сфери агропромислового комплексу регіону, що передбачає:

1. Сприяння розробці та реалізації обласної Програми розвитку сфери агропромислового комплексу і села;
2. Реорганізацію і подальший розвиток агропромислового комплексу, заснованих на новій законодавчій базі (новому земельному кодексі і законі про створення ринку землі), націленого на отримання екологічно чистих продуктів землеробства, тваринництва, птахівництва та рибництва, створення сучасних агропромислових підприємств, скорочення посередників між виробником і споживачем.

3. Будівництво нових, сучасних сховищ для сільськогосподарської продукції та підприємство з її переробки, створення районних або міжрайонних механізованих підприємств здатних забезпечити весняні посівні роботи і збирання врожаю, ремонт тваринницьких комплексів і птахофабрик.

8.1. Поправки до Закону України «Про ринок землі»:

1. Обмеження доступу до природоохоронних смуг уздовж русел великих, середніх і малих річок та їх витоків;
2. Встановлення відповідальності за нерациональне і хижацьке використання землі, виснаження її родючості неправильною експлуатацією або порушенням агротехнічних норм;
3. Законодавчо визначити економічну і екологічну безпеку наземних екосистем;
4. Розробити механізм виведення з обробітку земель третьої групи (з ухилом понад п'ять відсотків, що підлягають залуження і залісення);
5. Прийняти закони України «Про відновлення басейнів малих річок», «Про встановлення земельних відносин в процесі відновлення басейнів малих річок», які повинні чітко визначати їх контурно-меліоративне обланитування;
6. Розробити і прийняти закон України «Про землеробство», який би впорядкував господарювання на орних землях, кваліфікований підхід до використання земель з урахуванням природної родючості і кліматичних особливостей, обмежив би монополію високорентабельних комерційних культур, економічно стимулюючи збереження родючості ґрунтів і відповідальність за їх деградацію ;
7. Розробити ряд законів, що стимулюють розвиток АПК;
8. Терміново внести в закон України «Про кооперацію» відповідні зміни, що стимулюють об'єднання селянських паїв в місцеві кооперативи, а також мотиваційні преференції для створення кооперативів зі спеціалізацією в рослинництві і тваринництві;
9. Розробити Програму індустріалізації сільського господарства України, що включає в себе реальні економічні механізми соціально-економічного розвитку села, випуск в Україні своєї ґрунтообробної техніки, створення великих регіональних МТС, будівництво зерно-овоче-фруктосховищ, сучасних комплексів з вирощування свиней, птиці та ВРХ .
10. Розробити Програму відродження кооперації в сільському господарстві України як одного з головних напрямків відродження АПК України.

Запропонувати Кабінету Міністрів України доручити відповідним міністерствам і відомствам:

1. До введення ринку землі ретельно обстежити весь земельний фонд України з використанням сучасних засобів аналітики, комп'ютеризації та супутникового моніторингу, а також провести наземне агрохімічне обстеження всіх оброблюваних і не оброблюваних земель, на основі чого скласти науково обґрунтований кадастр земель з урахуванням їх потенційної родючості та забезпечити об'єктивну ціну при продажу земель;
2. Встановити контроль за станом земель в процесі їх майбутнього використання власниками;
3. Вважати одним з основних і пріоритетних завдань Кабінету Міністрів України підтримку вітчизняних сільгоспвиробників, для чого забезпечити підприємства АПК і сільгоспокооперативи пільговими кредитами і дотаціями;
4. Забезпечити закупівлі сільськогосподарської продукції в державний фонд, а також висновок ф'ючерсних контрактів з вітчизняними сільгосптоваровиробниками;
5. Зайняти активну позицію по просуванню нашої сільгосппродукції на світовий ринок і захисту інтересів вітчизняних товаровиробників на цьому ринку.

9. Програма безпечного і комфортного проживання

З огляду на актуальність формування правової держави, дотримання закону і правопорядку в усіх сферах життя суспільства, створення високого рівня безпеки, комфортності та якості життя, боротьби з корупцією, рейдерством і хабарництвом в органах державної влади, вважаємо за необхідне розробити і запропонувати ООГА Стратегію безпечного життя в Одеській області.

Метою даної стратегії є:

1. Забезпечення ефективності заходів по профілактики правопорушень, протидії злочинам та скорочення причин і умов, які стали наслідком протиправних дій, поліпшення криміногенної ситуації в області, оздоровлення соціально-економічної та психологічної ситуації в регіоні.
2. Удосконалення профілактики правопорушень та протидії збільшенню злочинності;
3. Сприяння підвищенню ефективності діяльності правоохоронних органів щодо захисту прав і свобод людини;
4. Проведення в суспільстві освітньої роботи по вихованню неприйняття корупції, як частини життя;
5. Сприяння розвитку підприємницької ініціативи громадян, підтримка самостійної громадянської позиції населення;
6. Забезпечення соціальних послуг бездомним громадянам та особам, які вийшли з місць позбавлення волі;
7. Проведення спільних оперативно-профілактичних заходів, спрямованих на профілактику окремих категорій злочинів кримінальної та економічної спрямованості.
8. Сприяння правоохоронним органам у запобіганні тяжких злочинів, тому що запобігання злочину має стати головним критерієм в оцінці всієї роботи, всіх правоохоронних органів;
9. Розгляд скарг і заяв громадян, які втратили надію в справедливість, можливість захисту їх прав, переваг і інтересів, клопотання перед відповідними структурами про початок, продовження або відновлення справ;
10. Своєчасне інформування правоохоронних органів, передача їм відповідної інформації для боротьби з корупцією;
1. Проведення антикорупційних та громадських експертиз, громадських слухань, що розробляються ООГА програм, рішень та інших документів, що визначають всі аспекти життєдіяльності міста та області;